

ЗАКОН

О ДОПРИНОСИМА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

("Сл. гласник РС", бр. 84/2004, 61/2005, 62/2006 и 5/2009)

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим законом уређују се доприноси за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: доприноси), обвезници доприноса, основице доприноса, стопе доприноса, начин обрачунавања и плаћања доприноса, као и друга питања од значаја за утврђивање и плаћање доприноса.

Члан 2

Доприносима се обезбеђују средства за финансирање обавезног социјалног осигурања, и то:

- 1) пензијског и инвалидског осигурања;
- 2) здравственог осигурања;
- 3) осигурања за случај незапослености.

Члан 3

Доприноси, у смислу овог закона, јесу:

- 1) за пензијско и инвалидско осигурање:

- (1) допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање;
- (2) додатни допринос за стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем у складу са законом;
- (3) допринос за случај инвалидности и телесног оштећења по основу повреде на раду и професионалне болести у случајевима утврђеним законом.

- 2) за здравствено осигурање:

- (1) допринос за обавезно здравствено осигурање;

(2) допринос за случај повреде на раду и професионалне болести у случајевима утврђеним законом.

3) за осигурање за случај незапослености - допринос за обавезно осигурање за случај незапослености.

Члан 4

Средства доприноса су јавни приход, под контролом и на располагању организација за обавезно социјално осигурање, основаних законима који уређују систем обавезног социјалног осигурања, за намене утврђене у складу са тим законима.

Члан 5

Ако су доприноси који су уређени овим законом на другачији начин уређени другим законом, примењују се одредбе овог закона.

II ДЕФИНИЦИЈЕ ПОЈМОВА

Члан 6

Изрази који се користе у овом закону имају следеће значење:

- 1) **Обвезник доприноса** је осигураник и послодавац или исплатилац прихода, на чији терет се плаћа допринос;
- 2) **Обвезник обрачунавања, односно плаћања доприноса** је осигураник и послодавац, односно други исплатилац прихода који је дужан да обрачуна, односно плати допринос у своје име и у своју корист или у своје име, а у корист осигураника;
- 3) **Осигураник** је физичко лице обавезно осигурано према законима који уређују систем обавезног социјалног осигурања;
- 4) **Запослени** је осигураник - физичко лице које у радном односу обавља послове за послодавца према законима који уређују радне односе;
- 5) **Упућени радник** је осигураник - запослени који за послодавца са седиштем у Републици Србији (у даљем тексту: Република) обавља послове у другој држави или је на раду у дипломатском или конзуларном представништву или у међународној организацији у иностранству;
- 6) **Домаћи држављанин запослен у иностранству** је осигураник запослен у иностранству код иностраног послодавца ако за то време није обавезно осигуран код страног носиоца осигурања или ако права из обавезног социјалног осигурања, по прописима те државе, не може остварити или користити ван њене територије;
- 7) **Инострани пензионер** је осигураник - домаћи држављанин који прима пензију, инвалиднину или ренту искључиво од иностраног носиоца осигурања;

8) **Лице које обавља привремене и повремене послове** је осигураник који обавља послове по уговору о привременим и повременим пословима, закљученом у складу са законом који уређује радне односе, и по том основу остварује уговорену накнаду;

9) **Волонтер** је физичко лице које се, у складу са прописима, по основу уговора о волонтерском раду налази на стручном оспособљавању или на практичном раду без заснивања радног односа;

10) **Послодавац** је правно, односно физичко лице или други правни субјекат које је обвезник доприноса, обвезник обрачунавања и плаћања доприноса за запослене, лица која обављају привремене и повремене послове и за изабрана, именована и постављена лица која остварују разлику зараде, односно плате. Послодавцем се сматра и задруга, за лица која обављају привремене и повремене послове преко задруге;

11) **Задруга** је омладинска или студентска задруга основана у складу са законом који уређује задруге;

12) **Исплатилац прихода** је послодавац, друго правно, односно физичко лице или други правни субјекат које је дужно да у име и у корист осигураника или у своје име, а у корист осигураника обрачуна и плати допринос истовремено са исплатом прихода на које се плаћа допринос;

13) **Самостална делатност** је привредна, професионална или друга делатност коју обавља: предузетник, оснивач односно члан привредног друштва, самостални уметник, свештеник и верски службеник;

14) **Предузетник** је осигураник - физичко лице које обавља самосталну привредну, професионалну или другу делатност у складу са законом по основу које плаћа порез на доходак грађана на приходе од самосталне делатности;

15) **Оснивач**, односно члан привредног друштва је осигураник - физичко лице које ради у привредном друштву чији је оснивач односно члан, без обзира да ли је са привредним друштвом засновало радни однос. Под радом се, поред радног односа, подразумева и представљање и заступање привредног друштва на основу уписа у регистар надлежног суда, као и обављање пословодствених овлашћења и послова управљања у складу са законом којим се уређује положај привредних друштава;

16) **Самостални уметник** је осигураник - физичко лице за које је утврђен статус лица које самостално обавља уметничку делатност или другу делатност у области културе према евиденцији коју води уметничко удружење, у складу са законом који уређује самостално обављање уметничке или друге делатности у области културе, ако није осигурано по другом основу;

17) **Лице које остварује уговорену накнаду** је физичко лице које обавља послове по основу уговора о делу, ауторског уговора, уговора о допунском раду и другог уговора или по неком другом основу, а за извршен рад остварује уговорену накнаду, односно накнаду за рад (у даљем тексту: уговорена накнада);

18) **Уговорена накнада** је накнада у којој су садржани порез и доприноси који се плаћају на терет лица која остварују ту накнаду;

19) **Накнада по основу инвалидности** је накнада која се по основу преостале радне способности и опасности од настанка инвалидности остварује, као стечено право по закону који уређује обавезно пензијско и инвалидско осигурање, из средстава организације за обавезно пензијско и инвалидско осигурање;

20) **Новчана накнада** је накнада која се остварује за време незапослености из средстава организације надлежне за запошљавање, а у којој су садржани доприноси који се плаћају на терет лица које остварује ту накнаду;

21) **Накнада зараде** је накнада која се остварује као право из средстава организације обавезног здравственог осигурања, као и накнада по основу закона који уређује финансијску подршку породици са децом;

22) **Пољопривредник**, односно земљорадник је осигураник који обавља пољопривредну делатност;

23) **Лице укључено у обавезно осигурање** је физичко лице које се на свој захтев укључило у обавезно социјално осигурање у складу са законом;

23а) Лице за које се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике је осигураник - физичко лице које, у смислу закона који уређује систем обавезног здравственог осигурања и под условима прописаним тим законом: припада групацији становништва која је изложена повећаном ризику обољевања; лице чија је здравствена заштита потребна у вези са спречавањем, сузбијањем, раним откривањем и лечењем болести од већег социјално-медицинског значаја; као и лице које је у категорији социјално угроженог становништва, ако не испуњава услове за стицање својства осигураника по другом основу сагласно том закону, или ако права из обавезног здравственог осигурања не остварује као члан породице осигураника - а за које се у буџету Републике, према закону који уређује систем обавезног здравственог осигурања, обезбеђују средства за уплату доприноса за обавезно здравствено осигурање;

24) **Допринос из основице** је износ доприноса који обрачунава, обуставља и плаћа послодавац, односно други исплатилац прихода у име и у корист осигураника;

25) **Допринос на основицу** је износ доприноса који обрачунава и плаћа послодавац, односно други исплатилац прихода у своје име, а у корист осигураника или осигураник који сам за себе плаћа допринос;

26) **Месечна основица доприноса** је износ на који се обрачунавају и плаћају доприноси за један календарски месец осигурања;

27) **Најнижа месечна основица доприноса** је најнижи износ на који се обрачунавају и плаћају доприноси за један календарски месец осигурања;

28) **Највиша месечна основица доприноса** је највиши износ на који се обрачунавају и плаћају доприноси за један календарски месец осигурања;

29) **Највиша годишња основица доприноса** је највиши износ на који се обрачунавају и плаћају доприноси по свим основима за календарску годину осигурања;

30) **Просечна месечна зарада у Републици** је просечан износ месечне зараде исплаћене по запосленом у Републици у одређеном периоду према објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике;

31) **Просечна годишња зарада у Републици** је просечан износ годишње зараде исплаћене по запосленом у Републици у години за коју се доприноси обрачунавају и плаћају, према објављеним подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

III ОБВЕЗНИЦИ ДОПРИНОСА

Члан 7

Обвезници доприноса за пензијско и инвалидско осигурање су осигураници, у складу са законом који уређује систем обавезног пензијског и инвалидског осигурања, и то:

- 1) запослени;
- 2) изабрана, именована и постављена лица која остварују разлику зараде, односно плате;
- 3) лица која обављају привремене и повремене послове по уговору закљученом непосредно са послодавцем, односно преко задруге осим лица до навршених 26 година живота ако су на школовању;
- 4) лица која остварују накнаду зараде по закону који уређује финансијску подршку породици са децом;
- 5) лица која остварују накнаду зараде по закону који уређује обавезно здравствено осигурање;
- 6) предузетници;
- 7) оснивачи, односно чланови привредног друштва;
- 8) пољопривредници;
- 9) лица која остварују уговорену накнаду;
- 10) самостални уметници;
- 11) свештеници и верски службеници;
- 12) лица која остварују новчану накнаду по закону који уређује запошљавање и осигурање за случај незапослености;
- 13) домаћи држављани запослени у иностранству;
- 14) лица укључена у обавезно осигурање, у складу са законом;

15) други осигураници, у складу са законом који уређује систем обавезног пензијског и инвалидског осигурања.

Обвезници доприноса на основицу, за осигуранике из става 1. тач. 1) до 5) овог члана су и послодавци, односно други исплатиоци прихода, по истој стопи и на исту основицу као и ти осигураници.

Члан 8

Обвезници доприноса за здравствено осигурање су осигураници у складу са законом који уређује систем обавезног здравственог осигурања, и то:

- 1) запослени;
- 2) изабрана, именована и постављена лица која остварују разлику зараде, односно плате;
- 3) лица која обављају привремене и повремене послове по уговору;
- 4) лица која остварују накнаду зараде по закону који уређује финансијску подршку породици са децом;
- 5) лица која остварују накнаду зараде по закону који уређује обавезно здравствено осигурање;
- 6) предузетници;
- 7) оснивачи, односно чланови привредног друштва;
- 8) пољопривредници, односно земљорадници;
- 9) самостални уметници;
- 10) свештеници и верски службеници;
- 11) *(брисана)*
- 12) лица која остварују новчану накнаду по закону који уређује запошљавање и осигурање за случај незапослености;
- 13) домаћи држављани запослени у иностранству;
- 14) инострани пензионери;
- 15) страни држављани за време школовања или стручног усавршавања на територији Републике;
- 15а) лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике;

16) други осигураници, у складу са законом који уређује систем обавезног здравственог осигурања.

Обвезници доприноса на основицу, за осигуранике из става 1. тач. 1) до 5) овог члана су и послодавци, односно други исплатиоци прихода, по истој стопи и на исту основицу као и ти осигураници.

Обвезници доприноса на основицу су послодавци за:

1) запослене за време неплаћеног одсуства у складу са законом који уређује систем обавезног здравственог осигурања;

2) стране држављане који на територији Републике раде код домаћег послодавца на основу посебног уговора о размени стручњака или споразума о међународној техничкој сарадњи.

Обвезници доприноса на основицу су исплатиоци пензија и накнада по основу инвалидности по закону који уређује обавезно пензијско и инвалидско осигурање.

Обавеза плаћања доприноса на основицу, за осигуранике из става 1. тачка 15а) овог члана извршава се на терет средстава буџета Републике, сагласно закону који уређује систем обавезног здравственог осигурања.

Члан 9

Обвезници доприноса за осигурање за случај незапослености су осигураници у складу са законом који уређује систем обавезног осигурања за случај незапослености, и то:

1) запослени;

2) изабрана, именована и постављена лица која остварују разлику зараде, односно плате;

3) лица која обављају привремене и повремене послове по уговору;

4) лица која остварују накнаду зараде по закону који уређује финансијску подршку породици са децом;

5) лица која остварују накнаду зараде по закону који уређује обавезно здравствено осигурање;

6) предузетници;

7) оснивачи, односно чланови привредног друштва;

8) други осигураници, у складу са законом који уређује систем обавезног осигурања за случај незапослености.

Обвезници доприноса на основицу, за осигуранике из става 1. тач. 1) до 5) овог члана су и послодавци, односно други исплатиоци прихода, по истој стопи и на исту основицу као и ти осигураници.

Члан 10

Послодавац је обвезник додатног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за стаж осигурања који се запосленом рачуна са увећаним трајањем, у складу са законом.

Предузетник је обвезник додатног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, а који као осигураник остварује у складу са законом.

Члан 11

Обвезници доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за случај инвалидности и телесног оштећења по основу повреде на раду и професионалне болести и доприноса за здравствено осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести, у случајевима утврђеним законом јесу:

- 1) задруга - за лица која, у складу са законом, обављају привремене и повремене послове преко задруге, у складу са законима који уређују систем обавезног социјалног осигурања;
- 2) организација за запошљавање - за лица која, у складу са законом који уређује запошљавање и осигурање за случај незапослености, упути на додатно образовање и обуку;
- 3) орган, организација или установа (школа, факултет и др.) - код које се ученик или студент налази на обавезном производном раду, професионалној пракси или практичној настави;
- 4) орган, организација или установа у којој се обавља волонтерски рад, односно организација за запошљавање када она упути на волонтерски рад - за волонтера;
- 5) други правни субјекти, у складу са законима који уређују систем обавезног социјалног осигурања.

Члан 12

Када осигураник остварује приходе по више различитих основа (радни однос, самостална делатност, уговори и др.), допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање обрачунава се и плаћа по свим тим основима, до износа највише годишње основице доприноса, у складу са овим законом.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, обавеза обрачунавања и плаћања доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање по основу запослења, односно по основу самосталне делатности искључује обавезу плаћања доприноса по основу пољопривредне делатности.

IV ОСНОВИЦЕ ДОПРИНОСА

Члан 13

Основица доприноса за запослене и за послодавце је зарада, односно плата и накнада зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, општим актом и уговором о раду, односно решењем надлежног органа (у даљем тексту: зарада).

Основица доприноса за запослене и за послодавце из става 1. овог члана не умањује се за износ од 5.000 динара из члана 15а став 2. Закона о порезу на доходак грађана.

Основица доприноса за запослене и за послодавце је и премија за добровољно додатно пензијско осигурање коју послодавац плаћа за запослене - осигуранике укључене у добровољно осигурање, у складу са законом који уређује добровољно пензијско осигурање, изнад износа од 3.000 динара месечно.

Основица доприноса за запослене и за послодавце је и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд који послодавац плаћа на терет сопствених средстава за запослене - чланове добровољног пензијског фонда, по закону који уређује добровољне пензијске фондове и пензијске планове, изнад износа од 3.000 динара месечно.

Основица из ст. 1. до 4. овог члана за послодавце је и основица додатног доприноса за стаж осигурања који се запосленом рачуна са увећаним трајањем у складу са законом.

Члан 14

Основица доприноса за упућене раднике, ако нису обавезно осигурани по прописима државе у коју су упућени или ако међународним уговором није друкчије одређено, као и за послодавце, је износ зараде коју би, у складу са законом, општим актом и уговором о раду, остварили у Републици на истим или сличним пословима.

Основица доприноса из става 1. овог члана не може бити нижа од двоструке најниже месечне основице доприноса из члана 37. овог закона.

Члан 15

Основица доприноса за домаће држављане који су на територији Републике запослени код страних или међународних организација и установа, страних дипломатских и конзуларних представништава или код страних правних или физичких лица, ако међународним уговором није друкчије одређено, и за стране држављане и лица без држављанства који су на територији Републике запослени код страних правних или физичких лица, ако међународним уговором није друкчије одређено, односно код међународних организација и установа и страних дипломатских и конзуларних представништава, ако је такво осигурање предвиђено међународним уговором, као и за послодавце је зарада.

Члан 16

Основица доприноса за лица која обављају привремене и повремене послове, као и за послодавце је уговорена накнада по том основу.

Члан 17

Основица доприноса за изабрана, именована и постављена лица која, поред зараде код послодавца код кога су у радном односу, остварују и разлику зараде, односно плате за време обављања јавне функције, као и за исплатиоце је та разлика зараде, односно плате.

Члан 18

Основица доприноса за осигуранике који остварују накнаду зараде за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета у складу са законом који уређује финансијску подршку породици са децом, као и за исплатиоце накнаде је износ накнаде зараде.

Члан 19

Основица доприноса за осигуранике који остварују накнаду зараде по основу привремене спречености за рад из средстава обавезног здравственог осигурања, у складу са законом, као и за исплатиоце накнаде је износ накнаде зараде.

Члан 20

Основица доприноса за исплатиоце пензије и накнаде по основу инвалидности из средстава организације за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, у складу са законом, је износ пензије, односно накнаде.

Члан 21

Основица доприноса за осигуранике који остварују новчану накнаду из средстава организације надлежне за запошљавање, у складу са законом, је износ новчане накнаде.

Члан 22

Основица доприноса за предузетнике је опорезива добит, односно паушално утврђен приход на који се плаћа порез по закону који уређује порез на доходак грађана.

До коначног утврђивања опорезиве добити за текућу годину, предузетници плаћају месечну аконтацију доприноса на основицу коју чини основица за месечну аконтацију пореза на доходак грађана.

Основица из ст. 1. и 2. овог члана за предузетнике је и основица додатног доприноса за стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, а који предузетник остварује у складу са законом.

Члан 23

Основица доприноса за осниваче, односно чланове привредног друштва је опорезива добит на коју се плаћа порез по закону који уређује порез на добит предузећа.

До коначног утврђивања опорезиве добити за текућу годину, оснивачи односно чланови привредног друштва плаћају месечну аконтацију доприноса на основицу коју чини основица за месечну аконтацију пореза на добит.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, основица доприноса за осниваче, односно чланове привредног друштва који су засновали радни однос са привредним друштвом чији су оснивачи, односно чланови је зарада у складу са чланом 13. овог закона.

Члан 24

Ако се приход од самосталне делатности, односно добит привредног друштва дели на више предузетника, односно оснивача и чланова привредног друштва, основица доприноса за сваког од њих је њихов удео у оствареном приходу или добити.

Члан 25

Основица доприноса за самосталне уметнике је опорезиви приход на који се плаћа порез на доходак грађана, по закону који уређује порез на доходак грађана, остварен у години за коју се утврђују и плаћају доприноси.

До коначног утврђивања опорезивог прихода из става 1. овог члана, самостални уметници плаћају тромесечно аконтацију доприноса на основицу коју, у зависности од висине очекиваних прихода у текућој години, определе у једном од следећих износа помноженим коефицијентом три:

- 1) најнижа основица доприноса из члана 38. овог закона;
- 2) просечна месечна зарада у Републици исплаћена по запосленом у претходној години;
- 3) двострука просечна месечна зарада у Републици исплаћена по запосленом у претходној години;
- 4) четворострука просечна месечна зарада у Републици исплаћена по запосленом у претходној години.

Члан 26

Основица доприноса за свештенике и верске службенике је један од износа на који осигураника, полазећи од дужности на коју је осигураник распоређен, његове школске спреме, година радног стажа и других критеријума садржаних у унутрашњем законодавству цркве, односно верске заједнице, определи црква, односно верска заједница, и то:

- 1) најнижа месечна основица доприноса из члана 38. овог закона;

2) просечна месечна зарада у Републици исплаћена по запосленом у претходној години помножена коефицијентом 1, 2, 3, 4 или 5.

Основицу из става 1. овог члана црква, односно верска заједница опредељује у сарадњи са надлежном организацијом за обавезно социјално осигурање, која податке о томе за сваког осигураника доставља надлежној организационој јединици Пореске управе, у року од 15 дана од дана стицања својства осигураника.

Основица опредељена за одређеног осигураника у смислу ст. 1. и 2. овог члана не може се мењати у току текуће године, а може се изменити за наредну годину, под условом да подаци о измењеној основици доприноса буду достављени надлежној организационој јединици Пореске управе до 15. фебруара године за коју се утврђује обавеза.

Члан 27

Основица доприноса за пољопривреднике, односно земљораднике је приход од пољопривредне делатности на који се плаћа порез у складу са законом који уређује порез на доходак грађана.

Ако се, у складу са законом који уређује порез на доходак грађана, за одређени период не утврђује и не плаћа порез на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на катастарски приход, основица доприноса за тај период је најнижа месечна основица доприноса из члана 38. овог закона.

Члан 28

Основица доприноса за лица која остварују уговорену накнаду је опорезиви приход од уговорене накнаде у складу са законом који уређује порез на доходак грађана.

Члан 29

Основица доприноса за лица укључена у обавезно социјално осигурање су основице прописане актом организације за обавезно социјално осигурање, на који сагласност даје Влада Републике Србије.

Члан 30

Основица доприноса за домаће држављане запослене у иностранству је просечна месечна зарада у Републици исплаћена у четвртом кварталу претходне године, према објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Члан 31

Основица доприноса за иностране пензионере је износ пензије, инвалиднине или ренте остварене у месецу за који се допринос утврђује, односно плаћа.

Пензија, инвалиднина или рента која се прима у иностраној валути, ради утврђивања основице доприноса из става 1. овог члана, прерачунава се у динарску противвредност

по званичном средњем курсу Народне банке Србије важећем последњег дана у месецу за који се допринос утврђује, односно плаћа.

Члан 32

Основица доприноса за послодавце за запосленог на неплаћеном одсуству је зарада коју би тај запослени остварио да је на раду.

Члан 33

Основица доприноса за послодавца за стране држављане који на територији Републике раде код домаћег послодавца на основу посебног уговора о размени стручњака или споразума о међународној техничкој сарадњи је просечна месечна зарада у Републици исплаћена у четвртном кварталу претходне године, према објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Члан 34

Основица доприноса за стране држављане за време школовања или стручног усавршавања на територији Републике је просечна месечна зарада у Републици исплаћена по запосленом у четвртном кварталу претходне године.

Члан 35

Основице доприноса за обвезнике из члана 11. овог закона за пензијско и инвалидско осигурање за случај инвалидности и телесног оштећења по основу повреде на раду и професионалне болести и доприноса за здравствено осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести, у случајевима утврђеним законом је најнижа месечна основица доприноса, односно уговорена накнада ако се остварује и ако је виша од најниже месечне основице доприноса.

Члан 35а

(Брисан)

Члан 35б

Основица доприноса за обавезно здравствено осигурање лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике, је месечна основица доприноса коју чини износ од 15% просечне месечне зараде у Републици исплаћене по запосленом у претходној години, према објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Износ месечне основице доприноса из става 1. овог члана, сваке године објављује министар надлежан за послове финансија, а служи за обрачун и плаћање доприноса за обавезно здравствено осигурање почев од првог јануара године за коју се доприноси утврђују и плаћају.

V НАЈНИЖА И НАЈВИШЕ ОСНОВИЦЕ ДОПРИНОСА

1. Најнижа месечна основица доприноса

Члан 36

Месечна основица доприноса не може бити нижа од најниже месечне основице доприноса.

Ако је основица доприноса, прописана овим законом, нижа од најниже месечне основице доприноса, обрачун и плаћање доприноса врши се на најнижу месечну основицу доприноса, ако овим законом није друкчије уређено.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, најнижа месечна основица доприноса не примењује се код обрачуна и плаћања доприноса на основице из чл. 17. до 21. и чл. 28. и 35б овог закона.

Члан 37

Најнижу месечну основицу доприноса чини износ од 35% просечне месечне зараде у Републици исплаћене у претходном кварталу за који су објављени подаци републичког органа надлежног за послове статистике, ако овим законом није друкчије одређено.

Износ најниже месечне основице, из става 1. овог члана, утврђује и објављује министар надлежан за послове финансија, а примењује се од првог у наредном месецу по објављивању тог износа.

Члан 38

Најнижа месечна основица доприноса за осигуранике из чл. 25, 26. и 27. овог закона чини износ од 35% просечне месечне зараде у Републици исплаћене у четвртном кварталу претходне године, према објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Износ најниже месечне основице из става 1. овог члана, сваке године објављује министар надлежан за послове финансија, а служи за обрачун и плаћање доприноса почев од првог јануара године за коју се доприноси утврђују и плаћају.

Члан 39

Када је период за који се обрачунава допринос краћи од месец дана, а испуњени су услови за примену најниже месечне основице доприноса, обрачун доприноса се врши на сразмерни износ најниже месечне основице доприноса.

Када запослени ради са скраћеним радним временом по основу инвалидности у складу са решењем надлежне организације за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, а испуњени су услови за примену најниже месечне основице доприноса по основу зараде и других примања из члана 13. овог закона, обрачун доприноса врши се на сразмеран износ најниже месечне основице доприноса.

Сразмерни износ најниже месечне основице доприноса утврђује се од најниже месечне основице доприноса сразмерно броју дана, односно броју часова рада у месецу за који постоји обавеза обрачуна доприноса.

Члан 40

За запосленог који ради са непуним радним временом код једног послодавца, а зарада коју остварује је нижа од најниже месечне основице доприноса, основица доприноса је најнижа месечна основица доприноса.

За запосленог који ради са непуним радним временом код два или више послодаваца и тако остварује пуно радно време, коме је укупна зарада коју остварује код свих послодаваца нижа од најниже месечне основице доприноса, сваки послодавац обрачунава и плаћа доприносе на сразмерни износ најниже месечне основице доприноса који се утврђује сразмерно радном времену запосленог код сваког послодавца.

За запосленог који ради са непуним радним временом код два или више послодаваца, а укупна зарада коју остварује код свих послодаваца је виша од најниже месечне основице доприноса, сваки послодавац обрачунава и плаћа доприносе на зараду коју исплаћује, без примене најниже месечне основице доприноса.

2. Највиша месечна основица доприноса

Члан 41

Ако је прописана основица доприноса виша од највише месечне основице доприноса, обрачун и плаћање доприноса врши се на највишу месечну основицу доприноса.

Изузетно од става 1. овог члана, највиша месечна основица доприноса не примењује се код обрачуна и плаћања доприноса на основице из члана 28. овог закона.

Члан 42

Највишу месечну основицу доприноса чини петоструки износ просечне месечне зараде исплаћене по запосленом у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, а примењује се од првог у наредном месецу по објављивању податка о просечној месечној заради исплаћеној по запосленом у Републици.

3. Највиша годишња основица доприноса

Члан 43

Највишу годишњу основицу доприноса чини петоструки износ просечне годишње зараде у Републици исплаћене у години за коју се обрачунавају и плаћају доприноси.

Номинални износ највише годишње основице, у складу са ставом 1. овог члана, објављује министар надлежан за послове финансија.

VI СТОПЕ ДОПРИНОСА

Члан 44

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси јесу:

- 1) за обавезно пензијско и инвалидско осигурање - 22%;
- 2) за обавезно здравствено осигурање - 12,3%;
- 3) за осигурање за случај незапослености - 1,5%.

Када се доприноси плаћају истовремено из основице и на основицу, обрачун доприноса врши се по следећим стопама:

- 1) за обавезно пензијско и инвалидско осигурање - 11%;
- 2) за обавезно здравствено осигурање - 6,15%;
- 3) за осигурање за случај незапослености - 0,75%.

Члан 45

Послодавац који запосли лице које је на дан закључивања уговора о раду старије од 50 година и које код Националне службе за запошљавање има статус корисника новчане накнаде за време незапослености или је код те службе пријављено као незапослено најмање шест месеци без прекида, ослобађа се обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање који се плаћају на основицу, односно на терет средстава послодавца.

Послодавац који запосли лице које је на дан закључивања уговора о раду старије од 45 година и које код Националне службе за запошљавање има статус корисника новчане накнаде за време незапослености или је код те службе пријављено као незапослено најмање шест месеци без прекида, има право да доприносе за обавезно социјално осигурање који се плаћају на основицу, односно на терет средстава послодавца, обрачунава и плаћа по стопама из члана 44. став 2. овог закона умањеним за 80%.

Право на плаћање доприноса у складу са ст. 1. и 2. овог члана послодавац остварује у периоду од две године од дана заснивања радног односа запосленог.

Ако запосленом из ст. 1. и 2. овог члана престане радни однос у току трајања олакшице, као и у наредном периоду од три године после истека олакшице из ст. 1. до 3. овог члана, послодавац губи право на олакшицу и дужан је да плати допринос који би иначе платио да није користио олакшицу, валоризован применом стопе раста цена на мало према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, у року од 30 дана од престанка радног односа запосленог.

Изузетно од одредбе става 4. овог члана, послодавац наставља да користи олакшицу за преостало време коришћења олакшице, уколико запосленом престане радни однос

отказом уговора о раду од стране запосленог, а послодавац уместо њега у року од највише 15 дана од дана престанка радног односа запосли друго лице из става 1, односно из става 2. овог члана.

Одредба става 4. овога члана не примењује се у случају престанка радног односа смрћу запосленог или из других разлога независно од воље запосленог и воље послодавца, у смислу одредаба закона који уређује радне односе.

Национална служба за запошљавање плаћа допринос, односно разлику доприноса, за лица за која је послодавац остварио олакшицу у складу са ст. 1. и 2. овог члана.

Ослобођење од плаћања доприноса из овог члана не могу остваривати државни органи и организације, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници.

Начин и поступак примене одредаба овог члана споразумно уређују министар надлежан за послове финансија и министар надлежан за послове рада, запошљавања и социјалне политике.

Члан 45а

Послодавац који запосли лице које се у смислу закона којим се уређује рад сматра приправником, које је на дан закључења уговора о раду млађе од 30 година и које је код Националне службе за запошљавање пријављено као незапослено лице, ослобађа се обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање који се плаћају на основицу, односно на терет средстава послодавца, за период од три године од дана заснивања радног односа тог лица.

Послодавац који запосли на неодређено време лице које је на дан закључења уговора о раду млађе од 30 година, а које је пријављено као незапослено лице код Националне службе за запошљавање најмање три месеца без прекида пре заснивања радног односа, ослобађа се обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање који се плаћају на основицу, односно на терет средстава послодавца, за период од две године од дана заснивања радног односа тог лица.

Новозапосленим лицем, у смислу ст. 1. и 2. овог члана, сматра се лице са којим је послодавац закључио уговор о раду у складу са законом који уређује рад и које је пријавио на обавезно социјално осигурање код надлежних организација за обавезно социјално осигурање.

Новозапосленим лицем из става 2. овог члана неће се сматрати лице које је пре заснивања радног односа било запослено код послодавца који је оснивач или повезано лице са послодавцем код кога заснива радни однос, независно од тога да ли је постојао прекид радног односа.

Ослобођење од плаћања доприноса из ст. 1. и 2. овог члана може остварити послодавац ако се заснивањем радног односа са новозапосленим лицем повећава број запослених код послодавца у односу на број запослених на дан 1. септембра 2006. године.

Ако у току коришћења олакшице од плаћања доприноса за новозапослена лица, као и у наредном периоду од три године за лица из става 1. овог члана, односно две године за лица из става 2. овог члана, после истека олакшице, послодавац смањи број запослених у односу на број запослених на дан 1. септембра 2006. године, увећан за новозапослена лица за која остварује олакшицу од плаћања доприноса, губи право на олакшицу, при чему, у случају када је олакшица остварена за више новозапослених лица, прво губи олакшицу за оног новозапосленог са којим је раније засновао радни однос.

Послодавац је дужан да плати допринос који би иначе платио да није користио олакшицу, валоризован применом стопе раста цена на мало према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, у року од 30 дана од дана смањења броја запослених у смислу става 6. овог члана.

Ако новозапосленом лицу престане радни однос у току трајања олакшице од плаћања доприноса, као и у наредном периоду из става 6. овог члана, послодавац који уместо њега, у року од највише 15 дана по престанку радног односа, запосли друго лице, под условом да се не смањује број запослених у смислу става 6. овог члана, наставља да користи олакшицу по основу запослења другог новозапосленог лица у обиму права утврђеног за претходно новозапослено лице. Укупан период коришћења олакшице из овог става умањује се за време за које је новозапослено лице, коме је престао радни однос, радило код послодавца.

Ако приправнику из става 1. овог члана престане радни однос у току трајања олакшице, послодавац наставља да користи олакшицу за новог приправника до истека рока из става 1. овог члана, уколико запосли другог новог приправника.

Ако лицу из става 2. овог члана престане радни однос у току трајања олакшице, послодавац наставља да користи олакшицу за новозапослено лице млађе од 30 година до истека рока из става 2. овог члана, уколико запосли друго лице млађе од 30 година.

Ослобођење од плаћања доприноса из овог члана не могу остваривати државни органи и организације, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници.

Национална служба за запошљавање плаћа допринос за новозапослена лица за које је послодавац остварио олакшицу у складу са одредбама ст. 1. и 2. овог члана.

Начин и поступак примене одредаба овог члана споразумно уређују министар надлежан за послове финансија, министар надлежан за послове рада, запошљавања и социјалне политике и министар надлежан за послове здравља.

Члан 45б

Послодавац који на неодређено време запосли лице са инвалидитетом у складу са законом који уређује спречавање дискриминације лица са инвалидитетом, за које одговарајућом правно-медицински валидном документацијом докаже инвалидност, ослобађа се обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање који се плаћају на основицу, односно на терет средстава послодавца, за период од три године од дана заснивања радног односа тог лица.

Новозапосленим лицем са инвалидитетом из става 1. овог члана сматра се лице са којим је послодавац закључио уговор о раду у складу са законом који уређује рад и које је пријавио на обавезно социјално осигурање код надлежних организација за обавезно социјално осигурање.

Новозапосленим лицем са инвалидитетом из става 1. овог члана неће се сматрати лице које је пре заснивања радног односа било запослено код послодавца који је оснивач или повезано лице са послодавцем код кога заснива радни однос, независно од тога да ли је постојао прекид радног односа.

Ослобођење од плаћања доприноса из овог члана не могу остваривати државни органи и организације, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници.

Национална служба за запошљавање плаћа допринос за новозапослена лица са инвалидитетом за које је послодавац остварио олакшицу у складу са ставом 1. овог члана.

Начин и поступак примене одредаба овог члана споразумно уређују министар надлежан за послове финансија, министар надлежан за послове рада, запошљавања и социјалне политике и министар надлежан за послове здравља.

Члан 46

Стопе додатног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за стаж осигурања који се запосленом и предузетнику рачуна са увећаним трајањем у складу са законом јесу:

- 1) када се ефективних 12 месеци рада рачуна као 14 месеци стажа осигурања - 3,70%;
- 2) када се ефективних 12 месеци рада рачуна као 15 месеци стажа осигурања - 5,50%;
- 3) када се ефективних 12 месеци рада рачуна као 16 месеци стажа осигурања - 7,30%;
- 4) када се ефективних 12 месеци рада рачуна као 18 месеци стажа осигурања - 11,00%.

Члан 47

Стопе доприноса за случај инвалидности и телесног оштећења по основу повреде на раду и професионалне болести, односно за случај повреде на раду и професионалне болести, у случајевима утврђеним законом, јесу:

- 1) за пензијско и инвалидско осигурање - 4,00%;
- 2) за здравствено осигурање - 2,00%.

VII МИРОВАЊЕ ОБАВЕЗА ПЛАЋАЊА ДОПРИНОСА

Члан 48

За време мировања радног односа које је запосленом одобрено у складу са законом који уређује радне односе, мирује обавеза плаћања доприноса, осим ако законом није друкчије одређено.

Члан 49

Пољопривреднику коме мирује својство осигураника пољопривредника, у складу са законом који уређује обавезно пензијско и инвалидско осигурање, за тај период мирује обавеза плаћања доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање.

Члан 50

Предузетнику који привремено одјави обављање делатности, у складу са законом, за тај период мирује обавеза плаћања доприноса, осим ако поднесе захтев Пореској управи за плаћање доприноса у том периоду.

Предузетник може поднети захтев из става 1. овог члана надлежној организационој јединици Пореске управе у року од 30 дана од дана привремене одјаве обављања делатности.

VIII ОБРАЧУНАВАЊЕ, УТВРЂИВАЊЕ И ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА

Члан 51

Обвезник обрачунавања и плаћања доприноса из основице и на основицу за запослене, изабрана, именована и постављена лица и лица која обављају привремене и повремене послове је послодавац.

Послодавац је дужан да доприносе из става 1. овог члана обрачуна и уплати истовремено са исплатом зараде, разлике зараде или уговорене накнаде за привремене и повремене послове, по прописима који важе у моменту исплате тих примања.

Ако послодавац не исплати зараду до 30. у текућем месецу за претходни месец, дужан је да најкасније до тог рока обрачуна и уплати доприносе за претходни месец на најнижу месечну основицу доприноса из члана 37. овог закона.

Послодавац је дужан да при исплати зараде за одговарајући месец плати разлику између плаћеног износа доприноса у складу са ставом 3. овог члана и износа доприноса обрачунатог на зараду коју исплаћује.

Обвезник доприноса који остварује зараду или накнаду за привремене и повремене послове код нерезидента Републике (дипломатско или конзуларно представништво стране државе, односно међународна организација или представник и службеник таквог представништва, односно организације и др.) или код другог лица које по закону није у обавези да обрачунава и плаћа доприносе по одбитку, а послодавац не обрачуна и не уплати доприносе истовремено са обрачуном и исплатом зараде, односно накнаде, дужан је да сам обрачуна и плати доприносе по стопама из члана 44. став 1. овог закона, на

начин који је за те случајеве прописан за плаћање пореза на доходак грађана, по закону који уређује порез на доходак грађана.

Члан 52

Ако се зарада исплаћује у деловима, а први део зараде је мањи од најниже месечне основице доприноса, послодавац је дужан да приликом исплате првог дела зараде, обрачуна и плати доприносе на најнижу месечну основицу доприноса.

Члан 53

Доприноси за оснивача, односно члана привредног друштва који је у радном односу у привредном друштву чији је оснивач односно члан, обрачунавају се и плаћају на исти начин као и за остале запослене у том привредном друштву, а допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање се уплаћује организацији надлежној за те осигуранике према закону који уређује обавезно пензијско и инвалидско осигурање.

Члан 54

Обрачун и уплату доприноса за запосленог на неплаћеном одсуству, послодавац је дужан да изврши приликом исплате зарада другим запосленим.

Члан 55

Обрачун и уплату доприноса за страног држављанина на раду по основу посебног уговора о размени стручњака или споразума о међународној техничкој сарадњи, послодавац је дужан да изврши приликом исплате зарада другим запосленим.

Члан 56

Доприносе по основу накнаде зараде, односно новчане накнаде која се исплаћује из средстава обавезног здравственог осигурања, организације за запошљавање и осигурање за случај незапослености или у складу са законом који уређује финансијску подршку породици са децом, исплатиоци су дужни да обрачунају и уплате истовремено са исплатом накнаде, по прописима који важе у моменту исплате накнаде.

Члан 57

Доприносе за лица која остварују уговорену накнаду исплатилац је дужан да обрачуна, обустави и уплати приликом исплате уговорене накнаде.

Лице које остварује уговорену накнаду дужно је да само обрачуна и уплати доприносе у случају када ту накнаду остварује од лица које приликом исплате накнаде није обвезник обрачунавања и плаћања доприноса.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не односе се на самосталне уметнике за које се основица доприноса и плаћање доприноса утврђује у складу са чл. 25. и 58а овог закона.

Члан 58

За лица која обављају самосталну делатност (предузетници, оснивачи, односно чланови привредног друштва, самостални уметници, свештеници и верски службеници), изузев лица из члана 53. овог закона и за пољопривреднике, обавезу доприноса утврђује решењем Пореска управа.

Члан 58а

Утврђивање обавезе доприноса за самосталне уметнике врши Пореска управа решењем, на основу података о осигураницима по том основу које јој доставља надлежна организација за обавезно социјално осигурање, обавештења која јој достављају уметничка удружења и пријаве за утврђивање обавезе доприноса коју достављају ти осигураници.

Коначна обавеза доприноса за самосталне уметнике утврђује се по истеку календарске године у којој су остварили приход из члана 25. став 1. овог закона по основу самосталне уметничке делатности или друге делатности у области културе.

Самостални уметници су дужни да плаћају аконтацију доприноса из члана 25. став 2. овог закона, на основу решења Пореске управе којим се утврђује годишња и тромесечна аконтациона обавеза доприноса.

Ради утврђивања коначне обавезе доприноса за претходну годину, самостални уметници подносе надлежној организационој јединици Пореске управе пријаву са подацима и доказима о оствареним опорезивим приходима на које се плаћа порез на доходак грађана по закону који уређује порез на доходак грађана.

У пријави из става 4. овог члана, самостални уметници исказују и основицу за аконтацију доприноса за коју се опредељују за текућу годину.

Пријава из става 4. овог члана подноси се најкасније до 15. фебруара наредне за претходну годину, односно у року од 15 дана од дана стицања статуса самосталног уметника, на обрасцу који прописује министар надлежан за послове финансија.

Члан 58б

Ради утврђивања обавезе доприноса за самосталне уметнике, уметничка удружења код којих се самостални уметници воде на евиденцији дужна су да надлежној организационој јединици Пореске управе доставе обавештење са подацима о самосталним уметницима који нису осигурани по другом основу једном годишње, најкасније до 31. јануара текуће године.

Обавештење из става 1. овог члана обавезно садржи име и презиме самосталног уметника који није осигуран по другом основу, адресу и порески идентификациони број.

Члан 59

Утврђивање обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере врши Пореска управа решењем, на основу података о осигураницима по том основу које јој доставља надлежна организација за обавезно социјално осигурање.

Члан 59а

Доприноси из члана 58а овог закона плаћају се у року од 45 дана од дана почетка тромесечја.

До доношења решења о утврђивању аконтације доприноса за текућу годину, самостални уметници дужни су да плаћају аконтацију у висини аконтације утврђене решењем Пореске управе за претходну годину.

Разлику између уплаћених аконтација доприноса и износа коначне обавезе доприноса утврђене за претходну годину решењем Пореске управе, самостални уметници дужни су да плате у року од 15 дана од дана достављања првостепеног решења о утврђивању коначне обавезе.

Члан 60

Доприноси из члана 58. овог закона плаћају се у року који је законом који уређује порез на доходак грађана утврђен као рок за плаћање пореза по тим основама.

Доприноси из члана 59. овог закона плаћају се до 15. у месецу за претходни месец.

Доприноси из члана 11. овог закона плаћају се истовремено са исплатом уговорене накнаде, односно до петог у месецу за претходни месец ако се не остварује уговорена накнада.

Члан 61

Утврђивање обавезе доприноса за лица која су се укључила у обавезно социјално осигурање врши надлежна организација за обавезно социјално осигурање, у складу са својим актом.

Члан 62

Страни држављани који се налазе на школовању или стручном усавршавању на територији Републике дужни су да плате допринос за здравствено осигурање најкасније до дана уписа школске године, семестра, односно почетка другог облика стручног усавршавања, за тај период.

Образовна установа код које се страни држављани налазе на школовању или стручном усавршавању на територији Републике не може извршити упис тих лица на школовање, оверу семестра, односно одобрити други облик стручног усавршавања уколико не пружи доказ да су платили допринос за обавезно здравствено осигурање.

Начин плаћања доприноса из става 1. овог члана утврђује организација за обавезно здравствено осигурање својим актом.

Члан 63

У случају када надлежна организација за обавезно социјално осигурање утврђује својство осигураника, из разлога што пријава на осигурање није поднета у року или из других разлога, у складу са законом, истовремено са утврђивањем својства осигураника утврђује и обавезу плаћања доприноса.

Члан 64

Обвезници доприноса не могу бити ослобођени обавезе обрачунавања и плаћања доприноса.

Члан 64а

Допринос за пензијско и инвалидско осигурање и допринос за здравствено осигурање за самосталне уметнике из члана 6. тачка 16) овог закона може плаћати јединица локалне самоуправе, јединица територијалне аутономије, Република Србија или установа из области културе чији је оснивач јединица локалне самоуправе, јединица територијалне аутономије или Република Србија.

Допринос за пензијско и инвалидско осигурање и допринос за здравствено осигурање за свештенике и верске службенике може плаћати јединица локалне самоуправе, јединица територијалне аутономије или Република Србија.

Члан 64б

Допринос за обавезно здравствено осигурање лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике обрачунава се, утврђује и плаћа сагласно закону који уређује систем обавезног здравственог осигурања и подзаконским актима за његово спровођење.

Члан 65

У погледу утврђивања, наплате и повраћаја доприноса, правних лекова, камате, казних одредби и других питања која нису уређена овим законом, изузев одредаба које се односе на пореска ослобођења, олакшице и отпис, примењују се одговарајуће одредбе закона који уређује порез на доходак грађана, односно закона који уређује порески поступак и пореску администрацију, ако овим законом поједина питања нису друкчије уређена.

Члан 65а

Динарски износи из члана 13. ст. 3. и 4. овог закона усклађују се годишње стопом раста цена на мало у календарској години која претходи години у којој се усклађивање врши, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

Усклађене динарске износе из става 1. овог члана објављује Влада.

Усклађени динарски износи из става 1. овог члана примењују се од првог дана наредног месеца по објављивању тих износа.

IX ПОВРАЋАЈ ВИШЕ ПЛАЋЕНОГ ДОПРИНОСА И ПРЕСТАНАК ПЛАЋАЊА ДОПРИНОСА У ТОКУ ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ

Члан 66

Обвезник доприноса који је сам платио доприносе, односно коме је у његово име и у његову корист плаћен допринос из основице која прелази износ највише годишње основице за календарску годину има право на повраћај тако више плаћеног износа доприноса.

Право на повраћај више плаћеног износа доприноса у смислу става 1. овог члана утврђује се решењем Пореске управе, на захтев обвезника доприноса који се подноси на прописаном обрасцу.

Члан 67

Обвезник доприноса по основу уговорене накнаде, за кога допринос обрачунава, обуставља и плаћа исплатилац прихода у складу са чланом 57. став 1. овог закона може у току текуће године на прописаном обрасцу поднети захтев за престанак обавезе плаћања доприноса по основу будуће уговорене накнаде у тој години, када основица доприноса који су плаћени по основу уговорене накнаде заједно са основицама доприноса који су плаћени по другим основима достигне износ процењене највише годишње основице доприноса.

Процењену највишу годишњу основицу доприноса из става 1. овог члана чини петоструки износ годишње зараде остварене по запосленом у Републици у претходној години увећан за процењени раст зарада у текућој години.

Номинални износ процењене највише годишње основице доприноса утврђује и објављује министар надлежан за послове финансија.

Решење о престанку обавезе плаћања доприноса по основу будуће уговорене накнаде у току текуће године доноси организација за обавезно социјално осигурање, у року од 15 дана од дана подношења документованог захтева обвезника.

Члан 68

Министар надлежан за послове финансија, министар надлежан за послове рада, запошљавања и социјалне политике и министар надлежан за послове здравља споразумно ближе уређују услове, поступак и начин за повраћај више плаћеног доприноса и престанак обавезе плаћања доприноса по основу уговорене накнаде у току текуће године.

X КОНТРОЛА ОБРАЧУНАВАЊА И ПЛАЋАЊА ДОПРИНОСА

Члан 69

Контролу обрачунавања и плаћања доприноса врши Пореска управа, у складу са прописима који уређују порески поступак и пореску администрацију.

Члан 70

Обвезник плаћања доприноса дужан је да о плаћеним доприносима обавештава Пореску управу, сагласно закону који уређује порески поступак и пореску администрацију, као и надлежне организације обавезног социјалног осигурања, сагласно прописима који уређују обавезно социјално осигурање.

Члан 71

Пореска управа и организације обавезног социјалног осигурања дужни су да међусобно размењују податке о обвезницима доприноса, обвезницима обрачунавања и плаћања доприноса, основицама доприноса, износима задужених и наплаћених доприноса, као и друге службене податке везане за доприносе.

Пореска управа дужна је да надлежним организацијама за обавезно социјално осигурање доставља обавештења, односно обрађене податке о утврђеним и наплаћеним доприносима за осигуранике самосталне делатности и осигуранике пољопривреднике, квартално, а најкасније 30 дана од дана истека квартала.

XI КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 72

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако као послодавац или други исплатилац прихода истовремено са исплатом зараде или другог прихода, односно у прописаном року не обрачуна и не уплати или погрешно обрачуна и уплати доприносе (члан 51. ст. 1. до 4, чл. 52, 53, 54, 55, 56, члан 57. став 1. и члан 60. став 3).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај предузетник, новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај одговорно лице у државном органу или органу јединице локалне самоуправе новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

Члан 72а

Новчаном казном од 100.000 до 600.000 динара казниће се за прекршај правно лице - уметничко удружење, ако надлежној организационој јединици Пореске управе не достави или не достави у прописаном року обавештење са подацима о самосталним уметницима

који се воде на евиденцији уметничког удружења, а који нису осигурани по другом основу (члан 58б).

За радњу из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу - уметничком удружењу, новчаном казном од 5.000 до 30.000 динара.

Члан 72б

Новчаном казном од 100.000 динара до 600.000 динара казниће се за прекршај правно лице - послодавац ако не изврши плаћање доприноса које би иначе платио да није користио олакшицу, валоризованих применом стопе раста цена на мало према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, у року од 30 дана од дана престанка радног односа запосленог, односно дана смањења броја запослених (члан 45. став 4. и члан 45а став 7).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај предузетник, новчаном казном од 50.000 до 300.000 динара.

Члан 73

Новчаном казном од 5.000 до 250.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако не изврши уплату доприноса или уплату доприноса не изврши у прописаном року (члан 60. став 1).

Члан 74

Новчаном казном од 2.500 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако не изврши уплату доприноса или уплату доприноса не изврши у прописаном року (члан 51. став 5, члан 57. став 2, члан 58а став 3, члан 59а, члан 60. ст. 1. и 2. и члан 62. став 1).

Члан 74а

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако надлежној организационој јединици Пореске управе не достави или не достави у прописаном року пријаву за утврђивање обавезе доприноса (члан 58а ст. 4. до 6).

XII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 75

Доприносе за које је обавеза плаћања настала, односно доспела до дана почетка примене овог закона, обвезници плаћања доприноса су дужни да плате у складу са прописима који су важили до дана почетка примене овог закона.

Члан 76

Послодавци који су до дана почетка примене овог закона извршили исплату дела зараде за претходни месец, а после почетка примене овог закона врше исплату другог дела или коначну исплату зараде за тај месец, дужни су да обрачун и плаћање доприноса код те исплате изврше у складу са овим законом.

Члан 77

Даном почетка примене овог закона престају да важе:

1) члан 8. став 1, члан 151. тачка 2), члан 160. став 1. тачка 4), члан 170, члан 174. ст. 1, 4. и 5, чл. 175. до 182, чл. 184. до 190, чл. 192. до 194, чл. 196. до 200, члан 201. ст. 1, 3, 4. и 6, чл. 202. и 203, члан 205. и чл. 216. и 217. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС", број 34/2003);

2) члан 94. тач. 9) и 10), члан 100. став 1. тач. 5) и 6), чл. 108. до 108њ, члан 108п ст. 2. и 3. и чл. 108р, 108т, 125а и 125б Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник РС", бр. 18/92, 26/93, 53/93, 67/93, 48/94, 25/96, 46/98, 54/99, 29/2001, 18/2002 и 80/2002);

3) члан 65. став 1. тачка 4) и чл. 127. до 143. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", број 71/2003).

Члан 78

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењује се од 1. септембра 2004. године.

Самостални чланови

Закона о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

("Сл. гласник РС", бр. 61/2005)

Члан 21[с1]

Ради утврђивања месечне аконтације доприноса, за период од почетка примене овог закона до краја 2005. године, самостални уметници дужни су да Пореској управи доставе пријаву из члана 13. овог закона (члан 58а ст. 4. и 5), најкасније у року од месец дана од дана ступања на снагу овог закона.

Коначна обавеза доприноса за обвезнике из става 1. овог члана за 2005. годину утврдиће се у складу са овим законом.

За осигуранике из члана 5. овог закона који су својство осигураника стекли до дана ступања на снагу овог закона, основица доприноса определиће се у смислу тог члана и подаци о томе доставити надлежној организационој јединици Пореске управе, најкасније у року од месец дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 22[с1]

Овај закон примењиваће се почев од првог дана наредног месеца од дана ступања на снагу овог закона, осим чл. 2, 3, 6, 7, 9, 16, 18. и 21. који ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 23[с1]

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Самостални чланови Закона о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

("Сл. гласник РС", бр. 62/2006)

Члан 15[с2]

Одредба члана 5. овог закона примењиваће се почев од 1. фебруара 2007. године.

Члан 16[с2]

Одредба члана 6. овог закона примењиваће се на обрачун и плаћање доприноса почев за 2007. годину.

Члан 17[с2]

Повластицу из члана 8. овог закона може да оствари послодавац који на дан 1. септембра 2006. године има најмање исти број запослених као и на дан ступања на снагу овог закона.

Члан 18[с2]

Прво усклађивање динарских износа, сагласно члану 13. овог закона, извршиће се у јануару 2008. године.

Члан 19[с2]

Прописи за извршавање овог закона донеће се у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 20[с2]

Овај закон примењиваће се од 1. јануара 2007. године, осим члана 1. став 2, који ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона и одредаба чл. 4, 7. и 8, које ће се примењивати од 1. септембра 2006. године.

Члан 21[с2]

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Самостални чланови Закона о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

("Сл. гласник РС", бр. 5/2009)

Члан 9[с3]

Основицу доприноса за обавезно здравствено осигурање лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету Републике, за 2009. годину чини износ од 10% просечне месечне зараде у Републици исплаћене по запосленом у 2008. години, према објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Члан 10[с3]

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".